

„Mindenki egyforma, mindenki különböző”

Több mint négy millióan látogatták már világszerte e kiállítást: Párizs, Genf, és Bécs után 2002 őszén Budapesten, a Néprajzi Múzeumban nyitja meg kapuit. Az izgalmas tárlat – amelyhez különböző Budapesten működő magyar és osztrák intézmények által előkészített gazdag múzeumpedagógiai, tudományos és kulturális keretprogram is kapcsolódik – a Homo sapiens évezredek át tartó, különböző korszakokban lejátszódó és kontinenseket, különféle tájakat és hatalmas területeket érintő vándorlásait mutatja be. A „Mindenki egyforma, mindenki különböző” című kiállítás nem csupán a korai emberiség történetét átfogó panorámáját tárja elénk, és nem egy egyszerű humángenetikai fejlődéstörténetet ábrázol, hanem az emberi faj jelenkori történetét mutatja be a társadalmilag releváns jellemzőket kihangsúlyozva. A kiállítás ugyanis annak ellenére, hogy az emberiség egyéni különbözőségeire mutat rá, nyomtékosan kiemeli biológiai azonosságunkat, tehát: „Mindenki egyforma – mindenki különböző”.

Kit ne érdekelne a gének felépítése, a vércsoportok, a testmagasság, a haj- és különösen a bőrszín kialakulása, és az, hogy az emberiség valójában milyen mértékben azonos genetikailag. Hogy talán sokkal közelebbi rokonai vagyunk egymásnak, mint azt a – sok esetben alapvető különbözőség mutatójának felfogott – külsőségek sejtetik. A párizsi „Musée de l’Homme”, a kaliforniai „Stanford University” és a „Bécsi Természettudományi Múzeum” tudományos munkáin alapuló, humángenetikai leletekkel, genetikai és antropológiai családfákkal illusztrált kiállítás tájékoztató jelleggel és jól érthető formában mutatja be az emberi evolúció területén szerzett legújabb kutatási eredményeket, valamint rámutat a különbözőségekre és azonosságokra, különféle ismertetőjegyekre, és kiemeli az emberiség mindent meghatározó elsődleges azonosságát. A kiállítás fiatal és idős, a szakember és a tudását bővíteni vágyó laikus, tanulók és tanárok, valamint üzletemberek számára egyaránt érdekes, mindenekelőtt tanulságos és mind világnézettől mind politikától független.

A Földet benépesítő, ma élő 6,1 milliárd ember egymástól nagyon különböző. Mindezek ellenére sem léteznek köztük biológiai korlátok. Mindannyian ugyanahhoz a biológiai közösséghez tartozunk: a Homo sapiens fajhoz. 100 000 éves történelmünk folyamán elődeink külső megjelenése különféleképp módosult és különböző kultúrák jöttek létre. Manapság az öltözködés, a hajviselet, a nyelvek, a vallások, az

A Néprajzi Múzeum, az Osztrák Kulturális Fórum, a k•education projektiroda Budapest – KulturKontakt Austria, valamint az Osztrák Kelet- és Délkelet-Európa Intézet kiállítása az emberiség biológiai azonosságairól és egyéni különbözőségeiről a Néprajzi Múzeumban.



ideológiák, a társadalmi szereződések valamint a műszaki találmányok terén rendkívül nagy változatosság tapasztalható. Ezen különbözőségeket némelyike olykor valós kulturális korlátokat is eredményezhet. Születésünk pillanatában ezek a kulturális sajátosságok még nem léteznek, ezeket életünk folyamán fokozatosan sajátítjuk el. Neveltetésünk és az iskola gondoskodik arról, hogy ezek a kulturális meghatározottságok generációról generációra továbböröklődjenek. Ezért van az, hogy az ember születése pillanatában még bármely kultúrához képes alkalmazkodni. A kiállítás mégis mindenekelőtt a genetikai, vagyis „biológiai” változatosságot tárgyalja, és a kultúrát figyelmen kívül hagyja.

Testi sokféleségünk figyelemre méltó. Becslések szerint eddig összesen 80 milliárd ember élt a Földön. Az egypetéjű ikrek kivételével nincs kettő közöttük, akinek ugyanaz lenne a genetikai öröksége: *Mindenki egyedi!*

A „Mindenki egyforma – mindenki különböző” című kiállítás az emberi faj sokféleségéről és egységről folytatott tudományos kutatások legfontosabb eredményeit tárja elénk, és mindenki számára követhető módon mutatja be azt, hogyan sikerült a tudománynak egy hosszas és a legapróbb részletekbe menő pontossággal végzett munka során kicsalni a természetből az emberréválás mindannyiunkat olyannyira érdeklő titkait. Azokat a titkokat, amelyek rámutatnak a rasszizmus és idegengyűlölet értelmetlen voltára és arra, hogy valójában mennyire nem kell tartanunk a „mástól”, hisz ez a „más” mindannyiunkban megtalálható.